

στογραφίας στις νεότερες γυναίκες, τα αποτελέσματα της έρευνας του δρος Σέιντμαν έπεισαν το αμερικανικό "Εθνικό Καρκινικό Ινστιτούτο" να μειώσει την ηλικία, κατά την οποία συμβουλεύει τις γυναίκες να υποβάλλονται κάθε ένα ή δύο χρόνια σε μαστογραφία, από τα 50 στα

40 χρόνια. Πράγμα που σημαίνει, ότι το "Εθνικό Καρκινικό Ινστιτούτο" υιοθετεί τις απόψεις της "Αμερικανικής Καρκινικής Εταιρείας", η οποία συμβουλεύει τις γυναίκες να κάνουν μια μαστογραφία μεταξύ των 35 και 39 χρόνων τους και στη συνέχεια, μετά τα 40, κάθε ένα ή δύο χρόνια.

Ο ρόλος της μαίας / μαιευτή στην πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια υγειονομική περίθαλψη γυναικών με όγκο μαστού

Μαριάννα Βαλασοπούλου, Μαία

ΚΑΡΚΙΝΟΣ: Το άκουσμά του, στο χτες και το σήμερα, προκαλεί τα ίδια συναισθήματα απόγνωσης, κατάθλιψης και τρόμου.

Ο Ηρόδοτος αναφέρει για την Ανθούσα, κόρη του Κύρρου και γυναίκα του Δαρείου, ότι είχε ένα μικρό όγκο στο μαστό που τον έκρυβε, μέχρις ότου έφτασε να εξελκωθεί και να γίνει γενικευμένη νόσος. Ο ιατρός Δημοκίδης επιστρατεύτηκε, τότε, για να αντιμετωπίσει την κατάσταση, και όπως αναφέρεται "επιτυχώς". Ο δε Ιπποκράτης χαρακτηρίζει τον καρκίνο του μαστού "αθεράπευτη νόσο".

Η ενεργοποίηση για πάλη κατά της νόσου ή το αντίθετο – η φυγή προ της απειλής του πόνου και του θανάτου και η αμαχητί παράδοση στην κατήφεια, κατάθλιψη και αναμονή του τέλους – παίζουν σημαντικό ρόλο, για να μην πούμε πρωτεύοντα, στην όλη χρονική και ποιοτική εξέλιξη της αρρώστιας. Το πρόβλημα είναι η

ταυτόχρονη επιμήκυνση και ποιότητα της επιβίωσης της ασθενούς.

Ο ρόλος της μαίας / μαιευτή είναι τριπλός. Το ένα σκέλος περιλαμβάνει τη διδασκαλία ανιχνεύσεως του καρκίνου του μαστού, το δεύτερο περιλαμβάνει τη νοσηλευτική φροντίδα και το τρίτο την ψυχολογική υποστήριξη.

Ως μέλη μιας υγειονομικής ομάδας μπορούν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους και στις τρεις βαθμίδες της υγειονομικής περίθαλψης.

Πρωτοβάθμια υγειονομική περίθαλψη

Και πρώτα, στην "πρωτοβάθμια υγειονομική περίθαλψη" ο ρόλος της μαίας/μαιευτή είναι η προσφορά στην επιμόρφωση του κοινού, στην πρόληψη και στην

έγκαιρη διάγνωση του καρκίνου, μέσα και έξω από το χώρο του νοσοκομείου.

Έχοντας υπόψη ότι, το 90 – 95% του καρκίνου του μαστού ανακαλύπτεται από τις ίδιες τις γυναίκες, φαίνεται καθαρά πόσο σημαντική είναι η σωστή τεχνική της.

Πρέπει να συστήνεται η αυτοεξέταση να γίνεται μια φορά το μήνα, γιατί αν γίνεται πιά συχνά υπάρχει κίνδυνος να αποπυχθεί έμμομη ιδέα, που θα καταλήξει σε καρκινοφοβία.

Δευτεροβάθμια υγειονομική περίθαλψη

Ερχόμαστε, τώρα, στη "**δευτεροβάθμια υγειονομική περίθαλψη**", δηλαδή στη νοσηλεία που παρέχεται στο νοσοκομείο. Ο ρόλος της μαίας/μαιευτή είναι πολύ σημαντικός, γιατί επωμίζονται το βάρος και την ευθύνη της αντιμετώπισης του καρκινοπαθούς με όλα τα ψυχοσωματικά του πρόβλήματα, τους πόνους, το φόβο, την ταλαιπωρία, ακόμη και το θάνατο.

Η ποικιλία των ανθρώπινων χαρακτηρισμών, της παιδείσεως, της αντοχής – που φέρνει ο καθένας μέσα του – και γενικά του μορφωτικού και πολιτιστικού δυναμικού του, καθιστά το έργο της μαίας/μαιευτή δύσκολο.

Τη νοσοκομειακή νοσηλεία τη διακρίνουμε σε δύο μέρη:

1. στην προεγχειρητική και
2. στη μετεγχειρητική.

Την **προεγχειρητική** νοσηλεία, που αποτελεί τη βάση της προεγχειρητικής ετοιμασίας της άρρωστης, μπορούμε να τη διακρίνουμε:

- α) σε ψυχολογική και
- β) σε σωματική προετοιμασία.

Η ψυχολογική περιλαμβάνει τη λήψη

ιστορικού, την ενημέρωση της γυναίκας, την επικοινωνία και με το σύντροφό της, τη συμπαράσταση στις εξετάσεις της.

Η **σωματική** προετοιμασία περιλαμβάνει την καθαριότητα της συστοίχου μασχάλης και δίαιτα πλούσια σε θερμίδες.

Η **μετεγχειρητική** φροντίδα περιλαμβάνει τη λήψη της αρτηριακής πίεσεως και του σφυγμού, την επισκόπηση του τραύματος, τη χορήγηση αναλγητικών, την ενθάρρυνση αλλαγής θέσεων και βαθιές αναπνοές, την παρακολούθηση της παροχέτευσης και τέλος την πρόληψη τυχόν λοίμωξης και τη χορήγηση διαίτας.

Σημαντικό ρόλο στη σωστή ανάρρωση της ασθενούς έχουν οι παθητικές ασκήσεις, που θα υποδείξει η μαία/μαιευτής, και που σκοπός τους είναι η πρόληψη των μυϊκών συσπάσεων και η διατήρηση του βαθμού κινητικότητας και του μυϊκού τόνου του σύστοιχου χεριού.

Τριτοβάθμια υγειονομική περίθαλψη

Με τον όρο "**τριτοβάθμια υγειονομική περίθαλψη**" εννοούμε τη νοσηλεία που προσφέρει η μαία/μαιευτής στην εντατική. Βέβαια, στον καρκίνο του μαστού σπάνια έχουμε παραμονή ασθενούς στην εντατική μονάδα. Όμως, αυτό μπορεί να συμβεί μετά την εγχείρηση λόγω προβλημάτων από τη νάρκωση, σε περίπτωση μετεγχειρητικού εμφράγματος ή εμβολής, ή καρδιοαναπνευστικής ανεπάρκειας, ή άλλων επιπλοκών κατά τα τελικά στάδια της νόσου. Και εκεί η μαία/μαιευτής προσφέρει τις υπηρεσίες της, χρησιμοποιώντας όλη την ψυχική της δύναμη και διάθεση καθώς και τις εξειδικευμένες γνώσεις της.